

775

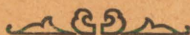
л.

Грицько Коваленко.

Щасливий Край

Жарт на одну дію.

Ціна 15 цнт.

АКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ

ім. Тараса Шевченка.

East 4th Street,

New York, N. Y.

diasporiana.org.ua

UKRAINIAN BAZAAR

2248 GRAYLING AVENUE

DETROIT, MICH.

— ДІЄБИ ОСОБИ: —

Оберемок Степан Демянович, не молодий, ~~новий~~.

Катерина, його жінка.

Параска, наймичка.

Діється в невеликому місті, в квартирі Оберемковій. Спереду подерта канапка і столик, далі посеред хати стіл, що на йому обідають. Пара старих, полинялих олеографій в узеньких рамках.

Я В А 1.

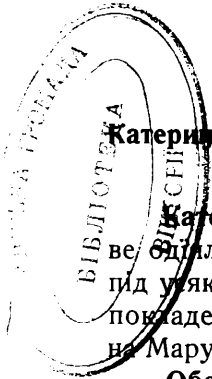
Катерина штопає панчохи; **Оберемок** лежачи на канапі, читає книжку, потім устає.

Катерина. Нашому Володі давно вже треба купити нове одяльце. Зима йде, а його закутати нема чим. Спить під уяким лахміттем. Тай спати йому там тісно. Мабуть, покладемо Марусю отут (показує на канапу), а Володю — на Марусине ліжко.

Оберемок. Незручно тут. Хто може зайде, а тут постіль.

Катерина. Що-ж робити. Де-ж ми її покладемо. Ой, обридло-ж мені по чужих хатах тинятися! Так обридло, не доведи Господи! Платиш, платиш за сю нещасну квартиру, а там дивись — хозяїн набавить по рублю в місяць, або й більше. А ні тобі вийти, а ні закутка, садочка... Діти занудилися. Скільки я казала тобі, щоб купив був клаптик землі, як на задріпавці дешево продавалась. Поставили-б свою хату, тай горя мало.

Оберемок. Чому не купив? А ти-ж мені дала грошей?! От як-би отой нечестивий Іващенко був не перейшов мені стежки, то був би я досі столоначальником, мав би шість-десять шість рублів на місяць, тоді й землю купувати можна. А то не багато купиш, як маєш жити за 41 рублів цілий місяць. Сорок один рублів трицять три копійки!

Як його жити? Я просто не розумію, що вони собі думають, що платять мені сорок один рублі. Дрова дорогі, мясо дороге, усе чисто дороге... Ну давали-б там путящому чоловікові рублів сто; ну, нехай би там сімдесять, або хоч пятьдесят. А то—сорок один! Ні, я давно кажу: тренам звідси тікати. Не цінять тут путящого робітника. Що ти собі думаєш, коли для їх кращий який-небудь Івашенко, ніж я, старий служба! От і сподівайся тут добра. Ні, годі! Я вам не дурний! Треба тікати!

Катерина. Де-ж ми дїнемося? І де се тобі місце наготовили?

Оберемок. Знайдемо! сьвіт великий!... Я вже думав і про Усурійський край і про Манджурію, та не виходить діло нам туди їхати.

Катерина. Що-б оце їхати, прости, Господи, у Манджурію? Умру отут з голоду, а не поїду і дітий не пушу, нехай вона завалиться.

Оберемок. Ха-ха-ха! Та я-ж кажу, що туди не поїдемо. То — Азія. Не хочу Азії, не терпить її моя душа! У нас і тут своєї азіятчини доволі.

Катерина. (Наївно). Де-ж тут Азія? Що ото Китайці то й рік ходили, шовк продавали?

Оберемок. То-б іще нічого. А хіба Івашенко не азіят? А сам наш секретар хіба не азіят? Я ото читав тобі про Канаду не дурно, а навмисне, аби ти знала який то є гарний і щасливий край.

Катерина. Канада... Ти читав, що туди багато усяких людей їде, і наших не мало поїхало з під Полтави.

Оберемок. І з під Полтави поїхали і духобори поїхали, і з Галичини що-року їдуть, тай живуть там на просторі у роскошах і багатіють собі.

Катерина. В тих „листах з Канади”, що ти приносив у газеті, добре про той край пописано. Коли-б тільки правда. А то буває по газетах так пишуть, навманя, аби людий дурити.

Оберемок. Чистісенька правда. І той чоловік, що писав листи, не видуманий, а живий, як би оце ти, або я. — Його в Полтаві знають, він якось там був, а тепер у Кана-

ді... Чому й нам не пошукати свого щастя! Лежачого татари беруть. Дадуть нам у Канаді землі богато, десятин сто, або й більше, буде там і річка, або озеро, заведемо свого човна, рибу ловитимем. . .

Катерина. А я страх як люблю на човні кататись. Заведу богато качок, гусей. . .

Оберемок. Ото-ж то й є. Податки там малі, ніхто над нами не пануватиме, на шії не сидітиме. Житимем на просторі, та на волі, дітий годуватимем! А які в нас там діти виростуть. Отоді я покажу дулю Іващенку, тай секретареві вже руки короткі будуть. А то дивись—великий пан, питає: чому я в понеділок на службі не був? А він хіба вже так і не промине ні одного дня?

Катерина. Бач, я казала тобі, що не добре вийде. А ти як загуляв у неділю, на цілу ніч, то і в понеділок не міг голови звести.

Оберемок. Ну, я погуляв. Ну я нездужав. Так що-ж? От поїдемо до Канади і тоді ніхто мені не вказуватиме.

Катерина. Як ти й там гулятимеш, то нічого нам буде їсти.

Оберемок. Ого-го! Я коли прогуляю, а коли за десятих зроблю. Он торік як прийшлося у нас в канцелярії списки писати: думали, мені на місяць роботи стане, а я за тиждень пописав.

Катерина. Та ти-ж не вмієш ні косити, ні жати, ні молотити.

Оберемок. Ой-ой-ой! Яка ти, бачу.. вибачай... Хто-ж таки в Америці руками жне, косить, молотить? На те є машина. І машини там гарні й дешеві.

Катерина. Щось мені чудно, щоб був на світі такий щасливий край, де земля добра й жити вільно, та щоб не насунуло досі туди людей.

Оберемок. Що ти там знаєш. От як-би ти читала ті книжки та газети, що я читав, ти-б не так думала! Я тепер знаю Канаду так добре, як своїх п'ять пальців. А як там яшениця родить! Заведемо сотню коров, продаватимем масло! . . .

Катерина. А хто-ж доїтиме колотитиме масло? Лю-

дий там мало, найняти дорого.

Оберемок. Ой-ой! Ти знов тієї-ж! Та хто-ж в Америці колотить масло? На те є сепаратор. І для доїння певно є машина.

Катерина. Ну се вже я не повірю, щоб і для доїння була машина. Коли так, то може й замість корови є машина.

Оберемок. А певно, що колись і таку машину вигадують в Америці, бо всі вигадки йдуть ізвітіля.

Я В А 2.

Входить наймичка **Параска** з кухні.

Параска (До Катерини). Кажали, панійко, мені йти до шевця, що латав чобітки Володі.

Катерина. А вже посуд помила? То йди.

Параска. Може разом однести й ночовки до Залмана, щоб полатав?

Оберемок. Які ночовки?

Параска. Що сорочки перемо. Роскололися з одного боку, чисто, вода не держиться.

Катерина. Однеси ночовки, нехай Залман залатає бляхою, та щоб не текли, та щоб більше гривеннка не брав, поторгуйся.

Оберемок. Не треба. Не неси.

Катерина. Чому?

Параска. А в чому-ж сорочки прати?

Оберок. Поїдемо до Канади, то заведемо там машину до сього діла. Руками важко й довго сорочки прати. Машина сама пере, милить, викручує і виполіскує.

Параска. (Здивовано). То, ночовок не треба нести до Залмана?

Оберемок. Не треба.

Катерина. Однеси, однеси. То він так, аби казати.

Оберемок. (Сердито). Як се так, аби казати? Що се я тобі-хлопчик, чи що?

Катерина. (Махає Парасці). Йди вже, йди швиденько, та не барися .

Параска. З ночовками, чи без ночовок?

Катерина. Як знаєш, тільки йди.

Параска. То я й ночовки захоплю. (Пішла).

Оберемок. (Сердито). Се виходить, що я що — небудь приказую, то се тобі на сьміх, на глум? Чи я не пан у своїй хаті, чи я недоліток, чи ти не моя жінка, чи ти не повинна мене слухати?

Катерина. А в чому-ж будемо сорочки прати?

Оберемок. Сорочки — то нехай собі, то дурниця. Ні, я питаю, як се ти думаєш в принципі, чи має яку-небудь силу мое слово? Га? Ні, ти мусиш знати, що мое слово закон! Так мусить бути, так скрізь ведеться, а тільки щось я тобі волю дав, то ти вже й забула свої обовязки!

Катерина. (Спокійно). Вже-ж ночви будуть полатані, не в помийниці-ж я твої сорочки пратиму.

Оберемок. Не треба мені твоєї сорочки. Принцип мусить бути наперед усього. Принцип важніший од усіх сорочок.

Катерина. Завтра, або й до вечора принесуть полатані ночовки.

Оберемок. Я їх мушу побити, порубати, у піч кинути, аби ти знала, що мое слово — закон!

Катерина. (Спокійно). Та й біс їх бери тії ночовки, коли вони тебе так турбують. Як хоч, і порубай їх, промене. Тобі-ж буде шкода. От, принесить ночовки — бери, рубай, пали — я мовчатиму. Твоє право.

Оберемок. (Спокійніше). Ні, я кажу: ночви — то дурниця, то так прийшлося. Дуже мені потрібно поганитися біля їх, рубати, палити! Я з принціпа не можу дозволити, щоб з мого слова глузували.

Катерина. Та я-ж хіба глузую.

Оберемок. Гляди-ж, не жартуй зо мною, бо я на все здатний.

Катерина. Хіба я що?

Оберемок. Ото-ж-то. Ну, та дарма. Поїдемо до Канади, там не матимеш сього клопоту. Ночовок там не треба. Як подумаю, сам собі дивуюся, чого я тут сидів стільки часу? Для якого щастя? Ну, невже-ж чоловік, та ще

такий як я, Степан Оберемок, на те сотворенний, щоб цілий вік сидіти в канцелярії, чути нарікання якогось там бухгалтера, чи секретаря, писати входящі та ісходящі, цілий вік, без надії? Ні! Чоловікові треба чогось кращого, ширшого. Чоловік мусить виявити на волі усі сили, свою дотепність зазнати боротьби й щастя. До Канади! Ось там ти побачиш що я можу! Побачиш, які в мене сили. Узнаєш, що то є Оберемок!

Катерина. А де-ж ми візьмемо гроший, щоб поїхати? Не близький сьвіт, коштуватиме не мало.

Оберемок. Я вже й про се думаю. Я не люблю так, аби як, не подумавши. Гроший справді не дуже багато й треба: сот ізо-три, або чотири. Продамо усе, що маємо, мебель, манатки; і ночви продамо.

Катерина. Не багато з того вторгуємо.

Оберемок. Тепер осінь, поїдемо по весні, а до того часу що місяця, одкладатимем гроші, от воно й збереться. А ще може твоя мати дасть хоч трохи.

Катерина. Не дасть вона нічого, бо все, що могла, по-віддавала раніше.

Оберемок. А в неї ще є вигришний білет, то може на його впаде після Різдва двісті тисяч. Невже вона не дасть нам хоч половини? Отоді поїдемо панами! Знаєш, я тоді тобі таку чудесну ротонду справлю. А собі? Ого-го-го!

Катерина. Як би-ж то впало двісті тисяч тоді-б може й дала. А так нічого вже не дасть.

Оберемок. Як то не дасть? Я працюю, терплю, заробляю годую й зодягаю тебе і дітий; а ти собі думєєш, що се дурниця що я вік мушу тебе годувати.

Катерина. А я-ж хіба не працюю? Коли я спочиваю? Мені й виспатися гаразд не довелось, відколи маємо діти. Одинайцять літ день-у-день, ніч-у-ніч, усе в клопоті і немає мені переміни, ні відпочівку.

Оберемок. Що ти рівняєш свою роботу до моєї? Ти знаєш, яка на мені лежить одвічальність, що я може що дня тремчу, як би не вийшло якої біди. А скільки мені доводиться терпіти од секретаря, та й од бухгалтера, та

й од усякого начальства.

Катерина. Посидиш там пять годин що-дня, та й то тільки в будень, от і все. А скілько ще тих „торжественних” днів! Наїшся, виспишся, чаю напешся, гуляти підеш до пів ночі, спиш ізнов до півдня. А мені немає ні неділі, ні свята, і до церкви ніколи сходити. Старші діти побютьса, а менші й так плачуть, прокидаються ні світ, ні зоря. Ти того не чуєш, бо на своє щастє кріпко спиш.

Оберемок. Ото-ж то й саме, що треба їхати до Канади, там усе якось краще й веселіше буде.

Катерина. Там із голоду попухнемо, бо я вже знаю, якого ти хліба сам напахаш. Та ти-ж і зроду не жив на селі, не робив, пахарського діла, то й не вмієш його робити.

Оберемок. Неправда, Я що літа бачу, як у городському саду траву косить: іще й сам був узяв косу та й почав там косити.

Катерина. І багато-ж накопив?

Оберемок. Хиба я наймався багато накосити? Косив би зовсім добре, та якось коса в землю вгородилася, видно земля не рівна була. Я вмію всього по троху. Малим бувши, я такі добрячі граблі, вози й сани робив, що хоч куди

Катерина. Мені все здається, що се ти не справді, а в шутку. Се так, як ти збирався взяти в оброк десятину землі, щоб хміль розводити. Казав — забагатіємо з хмелю. І вже був книжку про хміль купив. Казав, як дочитаю книгу, тоді й хміль заведу. Книжка велика, ти її і доси не дочитав, і хмелю не завів.

Оберемок. Згадала! Є що згадувати. Хміль! Я й книжки не дочитав те, що побачив, що з хмелю нічого не вийде. Мені отой Бобровицький Свинченко хвалився, він хміль заводив, та й зарікався, бо не варти. Ні! до Канади! Там тільки й можна добре нам жити.

Катерина. То се ти справді?

Оберемок. (Сердито). А що-ж, се тобі жарти?

Катерина. А я думала, жарти...

Оберемок. Я жартувати не люблю. У мене жарти ко-

роткі. Я знаю, тобі не хочеться до Канади, ти-б і рада мене покинути, або щоб я пропав, або десь дівся. Ти-б хотіла, щоб я поїхав до Канади, а ти знов знайдеш того панича, як його — Івана Софроновича, хвершала, що в нас харчувався колись, знаєш, як я ще не був колежським регістратором, а простим копійстом. Забула? А я... я не забув.

Катерина. Згадав! Є що згадувати. Та й що там було? Іван Софронович ходив до нас обідати, от і все. Ти й сам добре знаєш, що не було нічого, а так тільки, аби мені допекти.

Оберемок. Ну, я знаю, що серйозного не було нічого, бо я не попустив. О в душі, а в душі, а в думці — хіба не знаю, що в тебе діялося? Памятаєш, як він грав на скрипці, а ти співала:

„Ой на горі та суниченьки,
Під горою голуниченьки.
Вийди, вийди, моє серденько,
По водицю до криниченьки”.

Ага, думаєш, я забув?

Катерина. А справді вже була забула. Коли се діялося, Господи. Тепер уже я й співати не вмію, й голосу не маю.

Оберемок. Ти може знайдеш тут без мене Івана Софроновича, та й знов старої заспіваєш, — де й голос знайдеться.

Катерина. Знаєш, що я тобі на се скажу по щирости: іди собі к'бісу, думай про мене, що хочеш, та не кажи мені такої гидоти — я не хочу й слухати.

Оберемок. Ні! знай же, що я тобі того не позволю. Візьму тебе до Канади, хоч ти хочеш, чох не хочеш.

Катерина. В Канаді, в Америці мені може краще буде, бо там жінки мають більше право, як тут у Старому Краю. Там над жінками чоловікам не вільно знущатися! Дарма, — як до Канади, то й до Канади!

Оберемок. Ага... Гм... (Збентежений). Се таки правда. Ти мені там на шию сядеш. Коли тут на-дімною трохи-трохи не старша, то що там буде? (Ходить мовчки).

Од чого я не розумію: я хочу до Канади, ти хочеш до Канади, — добре... Чого-ж ми сваримося? (Ласкаво). Катре... Катрусю! Як ти думаєш? (Сідає біля неї).

Катерина. (Весело). А яж хіба знаю? Може через те, що тебе не поставили столоначальником. Ну та дарма. А вже-ж дарма? Хрін їх бери! Жили якось доси, й далі житемем...

Оберемок. Ти моя любенька! Знаєш, як би не ти, я давно пропав-би! Чи я загуляю, чи я засплю, — ти все за мною, як за дитиною, поглядаєш, од лиха встережеш. І про Івана Софроневича то я так тільки згадав. Я тобі вірю більше, ніж самому собі. Одно тільки, що ти не поважаєш мого авторітету, се якось досадно. Неначе не по закону.

Катерина. Як би ти все такий був, то чого краще жили-б ми, як риба з водою. На що нам і Канада здалася.

Оберемок. Е. ні. До Канади ми таки поїдемо. І знаєш, щоб довго не одкладати, та довго не сперічатися, я думаю, ми поїдемо скоро... зараз...

Катерина. Зараз?...

Оберемок. Ну, там через місяць. За зиму доїдемо, а як на весну поверне, вже будемо на місці. За літо собі хату збудуємо, господарство впорядкуємо. Тільки я не звик робити нічого як-небудь, навманя, сім раз одміряй, та тоді вже й ріж. Щоб гаразд усе добре про Канаду взнати, я зараз піду до земського книжного складу, куплю книжку й карту. У тій книжці ти й сама прочитаєш, що то є Канада. Піду,—киплю. (Пішов у бокові двері, одягається).

Катерина. Тільки дурно гроші потратиш.

Оберемок. (Озивається з другої хати). Ось побачиш, що ні. Та не буду я Степан Оберемок. коли ми за місяць не поїдем. (У пальті і форменному кашкеті пішов у снішні двері).

Я В А 3.

Параска іде з кухні з чобітками.

Параска. Ось чобітки, полатав. Та не хотів без гро-

ший давати. Я йому кажу, дванайцятого числа віддамо, а без чобіток хлопцеві не бути! А він каже: гроший дуже треба. Неначе він там розбогатів з того четвертака.

Катерина. (Роздивляється чобітки). Полатав неначе добре.

Параска. Що се пан кажуть, поїдемо до Канади якоїсь.

Катерина. Каже поїдемо до Канади.

Параска. Коли-ж се буде?

Катерина. Хто його знає.

Параска. Як почула я, то в мене серце так і забилося. Ви поїдете, а моїх же гроший зароблених у вас чотири карбованці?

Катерина. Попросиш пана, він оддасть.

Параска. Добре-ж, як оддадуть. Тай що з того, — я проти зими зостануся без місця. Як би проти літа, то скрізь робота є, то мені літо, а тепер проти зими покинете. Як би я знала, я-б не наймалася (плаче). І чотири карбованці — то не макове зерно. (Плаче).

Катерина. Та що ти дурна, рюмсаєш. Може ще й не поїдемо нікуди.

Параска. Видно, там десь у Канаді должність собі ізнайшли. Якби були літом мені сказали, що поїдете, то я-б ні за що не зосталася, а тепер проти зими де я дїнуся.

Катерина. Та годі-бо, дурна, ми певно нікуди не поїдемо.

Я В А 4.

Оберемок прийшов з атласом і книгою, скинув пальто.

Оберемок. Дістає усе. Ось дивись.

Катерина. Невже справді ти надумався? Мені все здається, що се тільки так.

Оберемок. Ну, яка ти. Ось побачиш, що поїдемо. Не буду я Степан Оберемок, коли не поїдемо. Хочеш роздивиться? (Показує атлас).

Катерина. Нехай потім роздивлюся, а тепер мені треба сходити по ділу — я зараз вернуся, тут недалеко.

Оберемок. Куди-ж се і за яким ділом?

Катерина. Ніколи балакати, я зараз вернуся. (Одіває

за дверима пальто і старомодну шляпку і озивається): Я тільки й ждала, щоб пійти.

Оберемок. Вертайся-ж скоренько, будемо роздивлятися Канаду. Зайшов я у книжний склад, аж там, знаєш, стрів Пархоменка-богомаза і Бобровицького Свинченка, що хміль заводив, а тепер при монополії служить. Та й ще зайшов із нашої канцелярії Пуцьвірінок. Я їм похвалився, що їду до Канади, та все чисто й розказав, яке там жите. І знаєш, вони теж охочі до Канади їхати. От у нас у Канаді й свої люди будуть.

Катерина. (Одіта виходить з-за дверей). І вони пойдуть. . . Я-ж зараз вернуся, а Параска тим часом поставить самовар. (Пійшла).

Параска. (Що досі поралася в хаті, прибирала дещо). Чому-ж ви мені, пане літом не сказали, що поїдете. Літом скрізь заробити можна, і найнятися легко, а де я дїнуся проти зими? І чотири карбованці мої зароблені у вас, чотири карбованці — то не маково зерно.

Оберемок. Параско, що се ти? Фю-фю! І не стидно-ж тобі рюмсати. Параско? (Підходе до неї і жалує).

Параска. (Отступає). Ви мені того не кажіть, а одайте чотири карбованці.

Оберемок. (Жартуючи). Чотири карбованці?

Параска. Еге, і ще й за те заплатіть, що я на зиму остаюся без місця.

Оберемок. А може й ти з нами поїдеш? То я вже там оддам не карбованцями, а долярами. Бо там замість рублів, на доляри лічать. Тільки доляр більше рубла удвое.

Парацка. То ви мені там оддаєте чотири доляри замість чотирох карбованців?

Оберемок. Ого, бач, не дурна собі. Та дарма, нехай по твому, аби поїхала. Ти знаєш, що то є еміграція?

Параска. Не знаю, що воно за мудрація. . .

Оберемок. Не знаєш? Ну дарма. Поїдемо з нами справді! Там жити добре, вільно. Щасливий край! І платять далеко більше робочий людині, ніж тут. Отам-то заробиш!

Параска. Воно-б добре хоч і поїхати, коли заробітки великі, як замість карбованців долярами платять. Одна

дівка з нашого села то аж до Києва пішла служити... Та бачите... як я поїду, а тут покину...

Оберемок. Родичів?

Параска. Та, знаєте... у мене тут є — на Задріпавці живе...

Оберемок. Ну, я вже догадався: у тебе жених тут є. Так?

Параска. Так наче-б і вгадали.

Оберемок. Як же його зовуть, жениха твого? Данило? Гаврило? Купріян, Демянан? Гапон? Свирид?

Параска. Ні, ні. Не вгадали. Його зовуть гарно!

Оберемок. Гарно? Гм... Фелікс? Альфред? Роберт?

Параска. Оце, нехай Бог милує! Онопрій!

Оберемок. Онопрій!... Справді гарно. Ну, ну, нехай здоров росте. Ти йому скажи: серденько моє, Онопрієчку, поїдемо до Канади, будеш імігрантом, дадуть нам багато землі, будемо панами.

Параска. Чи воно-ж далеко?

Оберемок. Та далеченько. Ось Дивись. (Розгортає атлас). Се тут ми живемо — ось Десна, Трубайло, — там море, а се Канада.

Параска. Неначе й недалеко.

Оберемок. Ось бачиш, Вініпег; до сього города поїнемо, а там дадуть нам землю.

Параска. А се що, неначе гуска?

Оберемок. Не гуска — то море таке, зветься Гудзонів залив.

Параска. Чи воно до Канади буде, як до Києва?

Оберемок. А ти в Київі була?

Параска. Ні, не була.

Оберемок. Воно, положим, далі як до Канади. Та се нічого! Дарма, за те жити добре там. Поїдемо! Поїдеш із своїм Олівером, признавайся?

Параска. Онопрій він. Я його питаю.

Оберемок. Ти знаєш, пригорни його й скажи: Канада — наша принада; така моя порада — їхати до Канади.. Бач я до прикладу.

Параска. Щоб із тееї Канади не вийшло досади. Ось і я до прикладу.

Оберемок. Яка-ж там досада?

Параска. Як прийдуть пані, а я ще самовар не поставила, то їй буде досада. А землі там багато дадуть?

Оберемок. Богато!...

Параска. Як би-ж то. (Пішла).

Оберемок. Сам). Канада... принада—досада... Ні! порада...

Усім вам даю пораду,
Їхати в Канаду...
Кому жити дуже трудно,
І на серці нудно...
І нема віради, —
Ідьте до Канади!

Ще-ж, як далі вийде?

Волі і богатства
Хто хоче зазнати, —
Ідьте до Канади!...

Я В А 5.

Катерина прийшла, розділася за дверима, і сіла на канапі.

Катерина. (Роздвіваючись). Що се ти вірші складаєш?

Оберемок. А тож! Ти ще й не те побачиш. Уже одна думка про Канаду, новий, вільний край, мене на крилах підносить. О, ти побачиш, що я можу! Се вже не те що сидіти в канцелярії, писати входящі то ісходящі, та слухати усякі напасти, голову свою хилити.

Катерина. Кланявся тобі предсідатель.

Оберемок. А ти де його бачила?

Катерина. У його в домі.

Оберемок. (Здивований). Якже ти до його потрапила?

Катерина. По улиці. А тоді подзвонила, мене вдустили.

Оберемок. Та ну-бо, що се ти? Справді?

Катерина. А ти думав, я вже нічого не вмю,

Оберемок. Ні, я знаю, що ти вмієш наварити дуже доброго борщу. . .

Катерина. А може я й ще вмію дещо? Ну, слухай. Кажу я до председателя; скривдили ви мого чоловіка, він уже дванадцять літ служить, а йому не дали підвищення. Тепер він розсердився і хоче їхати до Канади, а мені з дітьми хоч сядь тай плач.

Оберемок. І поїду! Та не буду я Оберемок, коли не поїду. А що-ж їм у зуби дивитися? Нехай тоді. . . .

Катерина. Ну вже слухай. Роспитався председатель про все чисто, що в нас діється, а тоді й мовить: ваш чоловік добрий робітник. . .

Оберемок. Ага, бачиш! . . .

Катерина. Я йому—каже далі—думаю прибавити з нового року по 5 рублів на місяць.

Оберемок. Ага, злякався! Ну, гаразд.

Катерина. І перед Різдом дам йому, каже більше наградних, ніж звичайно.

Оберемок. Се він казав?

Катерина. А тож. Тільки, мовить, доглядайте, щоб він не понеділкував дуже часто, як досі.

Оберемок. А він сам не тільки понеділкує, а не раз і вівтіркує. Ну, та дарма. Се гаразд, що прибавлять плату що місяця. А що, Іващенко? Ти думав, тебе підвисшили, а мене і забули?

Катерина. Бач, що я виходила тобі.

Оберемок. О, ти в мене розумна, сміла. Я-ж знав, кого брав. (Цілує її).

Катерина. (Лукаво). А Канада? Щасливий край. Нехай підїжде? Нехай скисне?

Оберемок. Та нехай поки що й кисне. Коли мене люблять тут і поважають, цїнять, то чого-ж і їхати. Од хліба не мруть і од добра не тікають.

Катерина. Тільки ти дурно потратив гроші на книжку та атлас.

Оберемок. І зовсім же не дурно. Книжку й ти прочитаєш, щоб більше про сьвіт знати, та розумніщою бути.

Катерина. І де вже мені...

Оберемок. А як би я не захотів їхати до Канади, то й було-б ні прибавки, ні наградних.

Катерина. І ще казав предсідатель, що по закону можна бути покараним, як без дозволу закликати людей на переселенне.

Оберемок. Невже? А він почім знає, що я кого закликав? А й справді пригадую, здається є такий закон. Щоб часом не вийшло чого: бо з стрів у книжному складі Пархоменка і Свиченка і Пуцьвірінка і закликав їх... І якого біса вони поприходили у той склад? Коли-б ще поліція недовідалася.

Я В А 6.

Параска несе з кухні самовар і становить на столі.

Катерина. заварює чай.

Катерина. І знов з чадом самовар.

Параска. Йй-Богу, без чаду. Я вже зовсім із його дух випустила. Раз там колись було, з чадом самовар подала, то ви вже й до віку будете питати, чи не з чадом. Коли-б уже швидче поїхати до Канади та на своє хозяйство сісти. А то повірте, так уже мені обридло служити.

Оберемок. До Канади тобі зась.

Параска. А ви-ж казали...

Оберемок. Ти дурна. То я так на сьміх... У Канаді, знаєш, страшенно холодно, через те ї людей там мало. І не доїдеш, на морі загинеш... Ти мені про Канаду — щоб ані словечка. Щоб не згадувала ні при мені, ні при чужих людях. Чула?

Параска. А я вже була зовсім надумалася.

Оберемок. Ото-ж гляди. (Параска пішла до кухні).

Катерина. (Дивиться в вікно). Поліцейський надзиратель їде. Чи не до нас?

Оберемок. Та невже? Се він прочув за Канаду. (Чути дзвінок. Оберемок неспокійний).

Катерина. (Дивиться в вікно). Поїхав далі.

Оберемок. І носить же їх тут! Ну, а хто-ж се дзвонить.

Я В А 7.

Параска входить.

Параска. Там прийшов...

Оберемок. (Зтурбовано). Хто?

Параска. Залман приніс ночви, уже полатав і просить гривенника.

Оберемок. Фу, ... Ну, дай йому гривенника, нехай іде к'бісу. А ти, чуеш, про Канаду а ні-ні-ні.

Параска. Я-ж казала, що з тієї Канади щоб не було досади.

Катерина. (Веселенько). Не журися, Параско! Там добре, де нас нема. Заробиш гроший, підеш заміж.

Оберемок. А в неї й жених є! Як його: Олівер!

Параска. (Соромиться). Онопрій...

Катерина. Щасти, Боже...

Оберемок. (Жартує). Отоді потанцюємо на весілю!

— З А С Л О Н А. —

ТЕАТРАЛЬНІ.

Американський шляхтич образець в 3 діях	30	”
Батраки, драма в 4. діях,		35
Безталанна, драма в 5 діях		35
Бувальщина, комедія в 1 дії		20
Бурлака, драма в 5 діях		35
Вихрест, драма в 5 діях		35
Глитай або Павук, драма на 4 дії		45
Дай серцю волю, заведе в неволю, драма в 5 діях...	40	”
Двос, драматичний малюнок на одну дію		10
Добрі діти, образ з життя амер. школярів на 3 дії		15
Душогуби, драма в 5 діях		35
Душогубка, драма в 4 діях	30	”
Дячиха, комедія в 4 діях		35
Жидівка вихрестка, драма в 5 діях	50	”
За друзі своя, драма в 5. діях,		40
За Немань іду, оперета в 4 діях		20
Запорожський клад, комедійно-опера в 3. діях	30	”
Катерина, драма в 4 діях		30
Мазепа, драма в 5 діях		35
Наймичка, драма в 5 діях		35
На сіножаті, жарт на одну дію		25
На старости літ, образ з життя народа в 1 дії		10
Наталка Полтавка, комедійно-опера в 2 діях	20	”
На тихі води, на ясні зори, сцен. образок в 4 діях .	25	”
Недолюдки, бувальщина в 3 діях		30
Орися, малюнки з міщанського життя в 4 діях		35
Панна Штукарка, комедія в 3 діях	30	”
Піместа жидівки, драма в 5. діях.		40
Повернув ся із Сибіру, драма в 5 діях		35
По ревізії, етюд в 1 дії	20	”
Пошились у дурні, комедія-оперетка в 3 діях		35
Прометей, драматичний уривок		15
Простак, комедія в 1 дії	20	”
Сватане на вечерницях жарт в 1 дії		10
Сватане на Гончарівці, оперета в 3 діях		35
Соколики, комедія в 4 діях	35	”
Страйк сценічний образ в 3 діях	20	”
Свідки, комедія в 1. дії		15
Тарас Бульба під Дубном, драма в 4 діях		35
Герновий вінок, або жертви царизму драма в 4 діях.	50	”
Хмара, драма в 4 діях	50	”
Царицні черевички, комедія в 5 діях		25
Щасливий Край, комедія на одну дію		15
Як ковбаса та чарка, то минеть ся й сварка, водеріль в 1 дії		20

Всі замовлення посылайте на адресу:

Ukrainska Knysarnia
168 East 4th Street, New York, N. Y.